

نقش مدیریت در توسعه بهداشت

نقش مدیریت در توسعه بهداشت حرفه‌ای و ایمنی محیط کار:

امروزه بیماری‌ها و حوادث ناشی از کار به یکی از نگرانی‌های اجتماعی جامعه کارگری و دست‌اندرکاران مسائل ایمنی و بهداشت محیط کار تبدیل شده است. علاوه بر عوامل مربوط به فرهنگ عمومی ایمنی و بهداشت، عدم اجرای قوانین و مقررات مربوطه و کمبود آموزش می‌توان فقدان برنامه ریزی و توجه کافی به بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کارگران را در اغلب واحدهای صنعتی از جمله دلایل بالا بودن میزان حوادث و بیماری‌های ناشی از کار برشمرد.

امروزه با توجه به اهمیت موضوع سلامت نیروی کار در تمامی کشورها، نیاز به مدیریت در دستیابی به روش‌های منسجم بهبود شرایط کار بیش از پیش نمایان می‌شود.

اهمیت نقش مدیریت در توسعه بهداشت حرفه‌ای:

نیروی شاغل بخش مولد جامعه را تشکیل می‌دهد. توسعه اقتصادی برپایه سلامت نیروی کار استوار بوده و توسعه اجتماعی نیز نیازمند حفظ حقوق آنها از جمله حق داشتن سلامت جسم و روان و رفاه است. وجود بیماری‌های حرفه‌ای و حوادث ناشی از کار به لحاظ:

- هزینه درمانی

- ایجاد ناتوانی‌ها

- عواملی نظیر زمان از دست رفته کاری و کاهش تولید،

بارسنگینی را بر دوش اقتصاد ملی تحمیل می‌کند. بنابراین با توجه به اینکه نارسائی‌های بهداشت و ایمنی موجب خسارت‌های مالی و جانی می‌گردد، این موضوع به تنهایی برای توجیه برنامه‌های بهسازی و توسعه بهداشت و ایمنی محیط کار دلیل قانع‌کننده‌ای است. هدف‌های توسعه و بهسازی وضع ایمنی و بهداشت کار در درجه نخست حمایت متخصصین بهداشت حرفه‌ای و مدیران صنایع را در زمینه‌های ذیل می‌طلبد:

۱- شناخت ابعاد توسعه بهداشت حرفه‌ای و ایمنی محیط کار.

۲- تعیین نقش مدیریت در توسعه (بهبود) بهداشت حرفه‌ای و ایمنی.

۳- معرفی الگوی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی و عوامل موثر بر آن.

۴- تعیین استراتژی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی.

۵- مفهوم شناسی مدیریت بهداشت حرفه‌ای و ایمنی.

نقش مدیریت در توسعه بهداشت حرفه‌ای و ایمنی:

پرداختن به سلامتی کارگران و رسیدگی به مسائل رفاهی و آسایش و همچنین بکارگیری راهکارهایی در جهت تطبیق وضعیت کار با شرایط جسمی، روانی آنها، امروزه به عنوان یک امتیاز محسوب نگردیده بلکه یک وظیفه را تداعی می‌نماید و هر اندازه درصد رسیدگی به سلامت کارگران بالاتر باشد تاثیرگذاری بر روند رشد و توسعه سازمان‌ها و جامعه بیشتر خواهد بود در این میان نقش مدیریت به عنوان عاملی اصلی در ارتقاء سطح سلامت و رفاه سازمان و در نتیجه دستیابی به رشد سازمانی نمود بیشتری می‌یابد.

معرفی الگوی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی:

اولین قدم در سیستم مدیریت بهداشت حرفه‌ای و ایمنی خطمشی گذاری است. خطمشی معمولاً توسط مدیریت رده بالا تایید شده و تعهد به رعایت آن مورد تاکید است. خطمشی تدوین شده باید شامل موارد زیر باشد:

الف) متناسب با ماهیت و میزان ریسک‌های بهداشتی، ایمنی سازمان باشد.

ب) شامل تعهد به بهبود مستمر باشد.

ج) حداقل شامل تعهد به تبعیت از قوانین بهداشت حرفه‌ای و ایمنی مرتبط و همچنین الزامات دیگری که سازمان آنها را تقبل کرده است باشد.

د) مدون، قابل اجرا و پایدار نگه داشته شود.

ه) به کلیه کارکنان ابلاغ شود تا آنان را از الزامات بهداشتی، ایمنی خود آگاه نماید.

و) برای عموم و افراد علاقمند قابل دسترسی باشد.

ز) به طور متناوب مورد بازنگری قرار گیرد تا از ارتباط و تناسب آن با سازمان اطمینان حاصل شود.

در سیستم مدیریت بهداشت حرفه‌ای و ایمنی باید روشهای اجرایی برای شناسایی مداوم خطرات، ارزیابی ریسک‌ها و اجرای اقدامات کنترلی اتخاذ گردد.

نقش مدیریت در توسعه بهداشت

روش‌های مدیریت سازمان برای شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک‌ها شامل موارد زیر است:

- ۱- با در نظر گرفتن دامنه فعالیت‌ها تعریف شود تا به پویایی روش به کار گرفته شده اطمینان حاصل شود.
- ۲- توانایی تقسیم‌بندی ریسک‌ها و شناسایی خطراتی را که می‌بایست توسط اقداماتی حذف و یا کنترل شوند داشته باشد.
- ۳- ورودی‌ها را برای تعیین نیازمندی‌های سازمان شناسایی و در صورت لزوم نیازهای آموزشی را مشخص نماید.

نتیجه:

وجود نیروی انسانی سالم از نظر جسمی، روانی می‌تواند به عنوان یک سرمایه آماده و بالقوه غنی برای طی مسیر توسعه تلقی شود. اگرچه نارسائی‌های موجود در مجموعه بهداشت حرفه‌ای و ایمنی از کارایی و بهره‌وری منابع انسانی می‌کاهد و زمینه را برای افت پتانسیل‌های انسانی مهیا می‌نماید، از این نظر سازمان‌هایی که به درستی اهمیت توجه به بهداشت حرفه‌ای و ایمنی را دریافته و برای آن سرمایه‌گذاری می‌نمایند بالطبع از مزایای وجود نیروی انسانی سالم هم بهره‌مند می‌گردند. مدیران هرچه بیشتر، در به کارگیری ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در سازمان، مشارکت فعالانه داشته باشند کار واقع‌بینانه‌تر انجام می‌پذیرد و برنامه‌های ایمنی و بهداشت حرفه‌ای مؤثرتر خواهد بود. پشتیبانی مدیریت از برنامه‌های بهداشت حرفه‌ای موجب همکاری کلیه مسئولین در توسعه بهداشت حرفه‌ای می‌گردد. نیروی انسانی ماهر و سالم اساس توسعه پایدار